

Dosarul nr. 3ra-361/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Ciurac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de către Ana Podolean,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Podolean împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu privire la anularea răspunsurilor și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Ana Podolean și a fost menținută hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La data de 04 septembrie 2017, Ana Podolean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu privire la anularea răspunsurilor și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin răspunsul nr. 8578 din 07 iulie 2017, Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani i-a comunicat că plângerea sa din 06 iunie 2017 cu nr. 5595, parvenită de la Procuratura Anticorupție privind solicitarea tragerii la răspundere a procurorilor în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani Lucia Andriuța, Ana Pascari și viceministrului Ministerului dezvoltării regionale și construcțiilor al Republicii Moldova Ion Stratulat, a fost examinată. În ce privește hotărârea adoptată de către procurorul Lucia Andriuța în cadrul procesului penal nr. 20160200642, i-a comunicat că hotărâre definitivă în cadrul procesului penal nu a fost emisă, deoarece dânsa repetat a contestat hotărârea, care la moment se examinează în instanța de judecată conform prevederilor art. 313 din Codul de procedură penală.

De asemenea, Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani în răspunsul dat a menționat că, în cazul în care nu este de acord cu răspunsul parvenit de la Ministerul

dezvoltării regionale și construcțiilor, este în drept să se adreseze în instanța de contencios administrativ. La fel, urmează să se adreseze în instanța de judecată și cu solicitarea reparării prejudiciului moral cauzat în sumă de 60 000 de lei. Astfel, în concluzie, pârâta a constatat că lipsesc temeiuri pentru reexaminarea nenumăratelor reclamații cu conținut analogic, în cadrul cărora ar fi fost informată despre hotărârea adoptată.

Consideră că răspunsul din 07 iulie 2017 este neautentic și nu este de acord cu conținutul acestuia, motiv din care s-a adresat la 14 iulie 2017 cu cerere prealabilă la Președintele Republicii Moldova Igor Dodon și Procuratura Generală, prin care a solicitat anularea răspunsului nr. 8578 din 07 iulie 2017, semnat de procurorul, adjunct-interimar al Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Corneliu Bratunov și să fie audiată de Procuratura Generală, deoarece bănuiește că ultimul intenționează să-i distrugă familia compusă din 10 persoane.

Ana Podolean a afirmat că la 23 august 2017 a primit răspunsul nr. 10491, semnat de șeful-interimar al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani Octavian Lazarev, la cererea sa din 10 august 2017 cu privire la informarea suplimentară despre rezultatele examinării cererii din 14 iulie 2017 și la cererile din 14 august 2017, readresate de la Consiliul Superior al Procurorilor și Parlament.

Potrivit răspunsului dat, s-a constatat că pretinsele acțiuni ilegale ale persoanelor Samsonov, Babii, Șargu și alții au fost examinate în cadrul a mai multor procese penale, urmare a examinării cărora a fost dispusă neînceperea urmăririi penale. În context, la moment, este exclusă posibilitatea efectuării acțiunilor suplimentare de investigații pe materialele indicate, deoarece există soluții neanulate. Ceea ce ține de pretinsele abateri disciplinare comise de către unii procurori din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani la examinarea plângerilor ei, a fost informată că acestea se examinează, conform competenței funcționale, de către Inspekția procurorilor de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, care va comunica despre rezultatele examinării și soluțiile adoptate. În caz de dezacord cu răspunsul primit, este în drept să-l conteste, conform prevederilor art. 16 din Legea cu privire la petiționare, în instanța de contencios administrativ.

Reclamanta a invocat că nu este de acord cu răspunsul nr. 10491 din 23 august 2017 și-l consideră neautentic. O perioadă îndelungată de timp cuprinsă între anii 2003-2017, familia sa este presată psihologic și agresată permanent, fiind amenințată cu răfuială de un grup criminal organizat și de instituțiile de stat, care până-n prezent nu au efectuat niciun control riguros la nenumăratele sale solicitări și nu i-au oferit un răspuns autentic, inducând-o în eroare.

A solicitat anularea răspunsurilor Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani nr. 8578 din 07 iulie 2017 și nr. 10491 din 23 august 2017 și obligarea Procuraturii Generale și Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani de a informa reclamanta printr-un răspuns autentic, încasarea din contul pârâților a câte 30 000 de lei fiecare cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de Ana Podolean a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ana Podolean și a fost menținută hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a concluziona astfel, instanțele de judecată au constatat că răspunsurile nr. 8578 din 07 iulie 2017 și nr. 10491 din 23 august 2017 nu reprezintă acte administrative, care să dea naștere, să modifice sau să stingă raporturi juridice, acestea reprezentând punctul de vedere al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani. Prin urmare, răspunsul unei autorități publice care cuprinde expunerea punctului de vedere cu privire la aprecierea unei cerințe, interpretarea legii, sau a unui act administrativ normativ - nu poate fi considerat un act administrativ, deoarece nu produce niciun efect juridic față de persoana care l-a solicitat. Răspunsul autorității publice care atestă date existente în evidența unei autorități publice, de asemenea, nu constituie un act administrativ producător de efecte juridice. Respectiv, instanța nu este în drept să inițieze o dispută asupra conținutului unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, forma și conținutul răspunsului fiind atributul exclusiv în responsabilitatea și aprecierea funcționarului din cadrul autorității publice competente.

În context, în consecința respingerii pretenției cu privire la anularea răspunsurilor contestate în prezenta speță, subsecvent, instanțele ierarhic inferioare au respins și pretenția reclamantei cu privire la repararea prejudiciului moral din contul pârâților.

La data de 30 ianuarie 2019 Ana Podolean a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 13 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, pe care le consideră neîntemeiate și ilegale.

A invocat că în hotărârea din 16 martie 2018, instanța de fond nu și-a expus opinia asupra tuturor pretențiilor din acțiune, precum și nu au fost citați legal martorii și părțile la proces, cauza fiind examinată superficial, fără audierea martorilor Jurja Nina și Podolean Mihail, prima instanță refuzând audierea lor în ședința de judecată.

Ana Podolean a menționat că în răspunsul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani nr. 8578 din 07 iulie 2017 nu a fost indicat de către cine a fost examinată plângerea ei din 06 iunie 2017, nefiind clare nici măsurile luate în privința persoanelor vizate în plângere. Până-n prezent, Procuratura Generală și Procuratura Anticorupție nu au examinat conform competenței plângerea din 06 iunie 2017, aceasta fiind eronat redirecționată spre examinare Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani.

Recurenta a susținut că ofițerii de urmărire penală și procurorii din cadrul Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani nu au dat răspuns la toate întrebările din plângere, nu au clarificat pe deplin circumstanțele cazului, fapt ce a dus la efectuarea necorespunzătoare a acțiunilor de urmărire penală și la încălcarea dreptului la un

proces echitabil garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La data de 20 martie 2019, Ana Podolean a depus cerere de recurs suplimentar, invocând argumente similare celor din recursul inițial declarat la 30 ianuarie 2019.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 noiembrie 2018.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 12 decembrie 2018 și a fost expediată în adresa părților la data de 13 decembrie 2018, potrivit scrisorii de însoțire nr. 13130 (f.d. 100), la materialele cauzei lipsind date cu privire la recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, recursul, depus la data de 30 ianuarie 2019 de către Ana Podolean, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Ana Podolean, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Ana Podolean, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ana Podolean, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Ana Podolean se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu